

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลของการทดลองใช้ชุดกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุขระยะก่อนและหลังการทดลอง สามารถแสดงผลการวิจัยได้เป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข จากกลุ่มตัวอย่าง ๑๒ คนและนำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ๑๒ คน ประกอบด้วยเพศชาย ๗ คน และเพศหญิง ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ และ ๔๑.๗ ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง อายุ ๔๐ – ๕๐ ปี ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ อายุ ๕๐ – ๖๐ ปี ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐ การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ ปริญญาตรี ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ ประสบการณ์ทางธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ๑) การสวดมนต์ไหว้พระนั่งสมาธิ ส่วนใหญ่ของกลุ่มตอบนานๆ ครั้ง คือ ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ ๒) การฟังเทศน์ ฟังธรรมทางวิทยุ โทรทัศน์ ส่วนใหญ่ของกลุ่มตอบนานๆ ครั้ง คือ ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๓) เข้าวัดปฏิบัติธรรม/สันทนาธรรม ส่วนใหญ่ของกลุ่มตอบนานๆ ครั้ง คือ ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๔ ทำบุญตักบาตร ทำทานส่วนใหญ่ของกลุ่มตอบบ่อยๆ ครั้ง กล่าวคือ ๓-๕ ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗

สามารถวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากการตอบแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านอายุ

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านอายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
๒๕ – ๓๐ ปี	-	-
๓๐ – ๔๐ ปี	-	-
๔๐ – ๕๐ ปี	๖	๕๐.๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๖	๕๐.๐
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสตติ เป็นผู้มีอายุ ๔๐ – ๕๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ เป็นผู้มีอายุ มากกว่า ๕๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านเพศ

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ชาย	๗	๕๘.๓
หญิง	๕	๔๑.๗
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสตติ เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านการศึกษา

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้าน การศึกษา	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๗	๕๘.๓
ปริญญาตรี	๕	๔๑.๗
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	-	-
อื่นๆ	-	-
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติ ส่วนใหญ่มีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประสบการณ์ทางธรรม

สวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ประจำทุกวัน	๑	๘.๓
บ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์)	๓	๒๕.๐
นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์)	๓	๕๘.๔
ไม่เคย	๑	๘.๓
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติ ส่วนใหญ่ของกลุ่ม มีประสบการณ์ทางธรรมด้านการสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ ได้แก่ นานๆครั้ง (๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔ รองลงมาคือบ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ ประจำทุกวัน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ และไม่เคย คิดเป็นร้อยละ ๘.๓

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประสบการณ์ทางธรรม

การฟังเทศน์ ฟังธรรมทางวิทยุ โทรศัพท์	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ประจำทุกวัน	-	-
บ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์)	๓	๒๕.๐
นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์)	๕	๗๕.๐
ไม่เคย	-	-
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติ ส่วนใหญ่ของกลุ่ม มีประสบการณ์ทางธรรมด้านการฟังเทศน์ ฟังธรรมทางวิทยุ โทรศัพท์ ได้แก่ นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐ รองลงมาคือบ่อยๆครั้ง (๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐

ตารางที่ ๔.๖ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประสพการณ์ทางธรรม

เข้าวัดปฏิบัติธรรม/สันทนาธรรม	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ประจำวัน	-	-
บ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์)	๓	๒๕.๐
นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์)	๕	๓๕.๐
ไม่เคย	-	-
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติ ส่วนใหญ่ของกลุ่ม มีประสพการณ์ทางธรรมด้านการเข้าวัดปฏิบัติธรรม/สันทนาธรรมได้แก่ ได้แก่ นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ รองลงมาคือบ่อยๆครั้ง (๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐

ตารางที่ ๔.๗ จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประสพการณ์ทางธรรม

ทำบุญตักบาตร	จำนวน (N)	ร้อยละ (P)
ประจำวัน	-	-
บ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์)	๘	๖๖.๗
นานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์)	๔	๓๓.๓
ไม่เคย	-	-
รวม	๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางการเจริญมรณสติ ส่วนใหญ่ของกลุ่ม มีประสพการณ์ทางธรรมด้านการทำบุญตักบาตร ได้แก่ บ่อยๆครั้ง(๓-๕ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ รองลงมาคือนานๆครั้ง(๑-๒ครั้งต่อสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓

๔.๒ ผลการวิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

จากสมมติฐานที่ว่า หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเจริญมรณสติ มีความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข มากขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมการเจริญมรณสติ สามารถวิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมการเจริญมรณสติ จากการตอบแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข

วิเคราะห์คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (N)	Mean	Std. Deviation	ระดับคะแนน
กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๒.๒๘	.๔๒	น้อย
กลุ่มตัวอย่างหลังเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๔.๕๒	.๓๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย ๒.๒๘ หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ แสดงว่าการเข้าร่วมกิจกรรมมีผลต่อการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุขของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นจากน้อยไปเป็นมาก

เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมเจริญมรณสติเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ข้อมูลของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมการเจริญมรณสติ ออกเป็น ๓ หมวด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๙ การเข้าใจความจริงของชีวิตตามหลักไตรลักษณ์

การเข้าใจความจริงของชีวิตตามหลัก ไตรลักษณ์	จำนวน (N)	Mean	Std. Deviation	ระดับคะแนน
กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๒.๓๓	.๓๖	น้อย
กลุ่มตัวอย่างหลังเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๔.๖๒	.๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข หมวดที่ ๑ การเข้าใจความจริงของชีวิตตามหลักไตร

ลักษณะ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ที่ ๒.๓๓ ระดับคะแนน คือ น้อย หลังการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ ๔.๖๒ ระดับคะแนน คือ มาก

ตารางที่ ๔. ๑๐ การทำความเข้าใจในพระไตรลักษณ์เพื่อคลี่คลายความทุกข์

การทำความเข้าใจในพระไตรลักษณ์ เพื่อคลี่คลายความทุกข์	จำนวน (N)	Mean	Std. Deviation	ระดับคะแนน
กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๒.๔๓	.๓๕	น้อย
กลุ่มตัวอย่างหลังเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๔.๔๓	.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข หมวดที่ ๒ การทำความเข้าใจในพระไตรลักษณ์เพื่อคลี่คลายความทุกข์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ที่ ๒.๔๓ ระดับคะแนน คือ น้อย หลังการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ ๔.๔๓ ระดับคะแนน คือ มาก

ตารางที่ ๔.๑๑ การเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข

การเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความ ตายอย่างสงบสุข	จำนวน (N)	Mean	Std. Deviation	ระดับคะแนน
กลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๒.๐๑	.๔๖	น้อย
กลุ่มตัวอย่างหลังเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒	๔.๓๘	.๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข หมวดที่ ๓ การเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญความตายอย่างสงบสุข ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ที่ ๒.๐๑ ระดับคะแนน คือ น้อย หลังการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ ๔.๓๘ ระดับคะแนน คือ มาก